

TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİ

KISA ÖZET

PZL212U

1. Ünite –TEDARİK ZİNCİRİ-TEMEL KAVRAMLAR

TEDARİK ZİNCİRİ KAVRAMI

Tedarik zinciri ürünlerin ya da hizmetlerin üretim ve tesliminde yer alan birçok bağımsız birim/bölüm ya da organizasyondan ve bu birim/bölüm ya da organizasyonların tesisleri, fonksiyonları ve faaliyetlerinden oluşan bir zincirdir. Bazen değer zinciri olarak da ifade edilir.

Tedarik zinciri, zincir boyunca yapılan eylemlerle ürüne katılan değerden dolayı bu adla anılmaktadır.

Tedarik zinciri; üretimde kullanılacak hammadde, yardımcı maddeler ile üretim araçlarının (emek, doğal kaynak, sermaye, teknoloji) bir araya getirilerek üretim noktalarına en uygun maliyet ve koşullarla temini, üretim içi süreçlerde sağlanabilmesi için üretim nihai müşterilere en iyi koşullar ve maliyetlerle ürünlerin ulaştırılabilmesi sürecini kapsamaktadır. Butanımına göre tedarik zinciri yapılan tüm eylemleri kapsamına almaktadır. Tedarik, işletmelerin ihtiyacı olan girdilerin (hammadde, malzeme, parçalar, donanım, bitmiş ya da yarı bitmiş ürünler vb.) sağlanmasına yönelik bir süreç, faaliyet ya da sorumlulukları ifade etmektedir. Tedarik, işletme gereksinimlerinin saptanması, bu gereksinimleri karşılayabilecek bir tedarikçinin belirlenerek seçilmesi, ürün teslimine ilişkin koşulların müzakere edilmesi ve teslimine ilişkin işlemlerin izlenmesine yönelik işlevleri kapsamaktadır

Tedarik zinciri; tedarikçiler, imalatçılar, dağıtıcılar ve perakendeciler şeklinde adlandırılan çok sayıdaki işletmeyi bünyesinde barındıran ve

- (1) üretim için gerek duyulan hammaddelerin bulunması,
- (2) bu hammaddelerin belirli nihai ürünlere dönüştürülmesi,
- (3) oluşturulan nihai ürünlerin perakendecilere tesliminin sağlanması işleri için çaba sarf eden ve birlikte çalışan bütünleşik bir süreç olarak tanımlanabilir.

Bu zincir ileriye tüketici ya da perakendeciye doğru malzeme akışı, geriye doğru bilgi akışı şeklinde açıklanabilir tedarik zinciri iki temel bütünleşik süreci kapsamına alır: Bunlar;

- ✓ Üretim Planlama ve Stok Kontrol Süreci ve
- ✓ Dağıtım ve Lojistik Süreci'nden oluşmaktadır

Üretim Planlama ve Stok Kontrol Süreci:

Bu süreç imalat ve depolama alt süreçlerini ve onların ara yüzlerini kapsamına alır. Daha özellikli olarak, üretim planlama, tüm imalat sürecinin tasarım ve yönetimi olarak tanımlanır (hammaddelerin programlanması ve elde edilmesi, imalat süreci tasarımı ve malzeme elleçleme tasarım ve kontrolünü kapsar)

Dağıtım ve Lojistik Süreci:

Dağıtım ve lojistik süreci, ürünlerin depolardan perakendecilere doğru nasıl aktarılacağını ve teslim edileceğini belirler. Ürünler perakendecilere doğrudan aktarılabilceği gibi önce dağıtım tesislerine daha sonra sırayla perakendecilere taşınabilir. Bu süreç envanter düzenleme (müşterinin istediği malzeme, parça ve ürün stoklarını bir araya getirme), taşıma ve nihai ürünün tesliminin yönetimini kapsar

Tedarik zincirinin nitelikleri:

- Tedarik zincirinin amacı, en uygun ölçekte yatırım ve yüksek düzeyde müşteri hizmetinin anlık olarak sağlanmasıyla rekabetçi avantaj yaratmaktır.
- Bir plan ya da operasyonun detaylı bir biçimde organize edilmesi ve uygulanmasıdır
- Esas olarak askeri birliklerin ve araçlarının organize edilmesi ve hareket ettirilmesini tanımlamak için askeri alanda kullanılmış bir terimdir. Günümüzde ise; kaynakların dağıtımı

TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİ

ve yeniden dağıtımının gerekli olduğu organizasyonlarda detaylı planlama süreçleri olarak uygulanmaktadır.

Çevik bir tedarik zinciri pazara karşı duyarlıdır ve bu türdeki bir tedarik zincirinde:

- Hedef; kalitenin, fiyatın, tepki süresinin ve hizmetin kritik faktörler olduğu pazar değişiklikleri karşısında şirketin ayakta kalmasını sağlamaktır.
- Amaç; rekabetçi avantajı sağlayacak şekilde pazar ve dağıtım kanalları ile tedarik ve imalat operasyonlarını birbirine bağlamaktır.
- Maliyet tasarrufları ve satış artışlarından sağlanacak yararlarla daha iyi hizmet düzeyi ve daha yüksek karlılık elde etmektir.

Tedarik zinciri yönetiminin beş aşamadan geçerek günümüzdeki durumuna geldiğini söyleyebiliriz bu aşamalar:

- Depolama ve nakliye
 - Toplam Maliyet Yönetimi
 - Bütünleşik lojistik yönetimi
 - Tedarik zinciri yönetimi
 - E-tedarik zinciri yönetimi
- ✓ Tedarik zinciri kavramı 1982 yılında Kith Oliver tarafından ortaya konmuştur.

Oliver üretim, pazarlama ve dağıtım fonksiyonlarını birbirinden ayırmaya yönelik bir gösterim geliştirmek için tedarik zinciri kavramını kullanmıştır. İşletmelerin tedarik zinciri becerilerini belirleyen kararları alabilmesine yönelik beş farklı ve önemli alan bulunmaktadır. Bunlar: Üretim, envanter, konum, taşıma ve bilgi'yi kapsayan yönlendirici unsurlardır. Bazı yazarlarca performans bileşeni olarak da tanımlanan bu beş alanın, bir tedarik zincirinde ihtiyaç duyulan becerileri (yeterlilikleri) ortaya koyabilmesi etkin bir biçimde yönetilmesini gerektirmektedir. Tedarik zincirinde yer alan işletmelerin karar alma durumunda olduğu beş temel alan

Üretim

Üretim, ürünlerin kullanılabilir hale gelmesi ve depolanması konusunda tedarik zincirinin kapasitesini ifade eder. Üretimle ilgili tesisler, fabrika ve depolardan oluşur.

Fabrikalar, birkaç imalat yaklaşımından birini esas alarak kurulur. Bu yaklaşımları ürün odaklı ve işlevsel odaklı yaklaşımlar olarak belirtebiliriz.

1. **Ürün Odaklı Yaklaşım:** Bu yaklaşım, bir ürün hattında, üretim aşamasından montaja kadar gerçekleşen tüm faaliyetlerin kapsama alınmasını ifade etmektedir. Ürün odaklı yaklaşım tüm ürün hattında uzmanlaşmayı gerektirir.

2. **İşlevsel Odaklı Yaklaşım:** Yalnızca montaj yapma ya da yalnızca seçili bir grup aksamın yapımı şeklinde birkaç operasyonun gerçekleştirilmesi konusuna yönelen bir yaklaşımdır. Burada söz konusu edilen işlemlere farklı ürün türlerinin imalatında başvurulur. Fonksiyonel yaklaşım sadece belirli işlemlerde uzman olmayı sağlar Fabrikalar gibi depolar da farklı uygulamalar gerektirebilir. Depolamada kullanılan 3 farklı yaklaşım bulunmaktadır. Bunlar:

Stok izleme-tanımlama yönlü depolama: Bu geleneksel yaklaşım anlaşılması kolay ve etkin bir depolama yöntemidir. Bu tür depolama ile çok sayıda farklı ürünün stoklarını izlemek ve tanımlamak mümkündür. Ayrıca, bu depolama sistemi satış ve stok kayıtlarının tanımlanmasında sağlar.

TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİ

Parti depolama: Bu yaklaşımda, belli bir müşterinin ürünleri ya da belli bir işe dair farklı ürünler beraber depolanır. Bu, verimli bir toplama ve paketlenme işi sağlar ama stok izleme-tanımlama yönlü depolama yöntemine göre daha fazla depo yeri gerektirir.

Çapraz yükleme: Wall-Mart ve benzeri kuruluşların öncülük ettiği ve tedarik zincirinde verimliliği arttırmak için uyguladığı bir yöntemdir. Burada ürün tesislerde fiziki anlamda stoklanmaz.

Envanter

Envanter, tedarik zinciri boyunca yani, hammaddeden, süreçteki işlemlere, araçların ellerindeki nihai ürünlere kadar tüm aşamaları kapsar.

Envanterin oluşturulup saklanması konusunda verilebilecek 3 temel karar vardır:

Dönem Envanteri: Bu kavram satın alma dönemleri arasında, ürün için oluşan talebi karşılayacak envanter miktarını ifade eder. İşletmeler, ölçek ekonomisinden faydalanmak için fazla miktarda ürün üretir ya da satın alırlar. Ancak yüklü miktarlar, beraberinde taşıma/nakliye maliyeti getirir.

Emniyet Stoku: Belirsizliğe karşı elde tutulan envanter şeklidir. Talep tahmini, mutlak bir kesinlik içinde yapılmışsa, gerekli olan tek envanter dönem envanteri olacaktır. Ancak her tahminin kendi içinde bir belirsizlik taşıması ve talebin tahmin edilenden fazla olabileceği düşüncesi bu yaklaşımı gerektirebilir

Mevsimlik Envanter: Yılın belirli zamanlarında talepte meydana gelebilecek artışları önceden görerek sağlanan envanterdir.

Konum

Konum, tedarik zinciri tesislerinin coğrafik olarak yerleşimini ifade etmektedir. Aynı zamanda, hangi işlemin hangi tesiste yapılacağı kararlarıyla da ilgilidir. Yerleşim yeri kararları uzun dönemli bir plana büyük miktarlarda para bağlandığı için oldukça önemli stratejik kararlar arasında kabul edilir. Konum kararı, tedarik zincirinin maliyetinde ve performans ölçütleri üzerinde güçlü bir etkiye sahiptir.

Taşımacılık

Taşımacılık, tedarik zinciri içerisinde hammaddeden nihai mala kadar tüm ürünlerin farklı tesisler arasında hareketi olarak tanımlanmaktadır. Taşımacılıkta hız ve verimlilik taşıma şeklinin seçilmesinde önemli rol oynar.

Bilgi

Bilgi diğer dört tedarik zinciri unsuruyla ilgili karar vermede taban oluşturur. Bilgi, tedarik zincirindeki tüm faaliyet ve operasyonlar arasında bağ kurmayı sağlar. Bu bağ ne kadar güçlü olursa, tedarik zincirindeki firmalar kendi operasyonlarıyla ilgili o kadar iyi kararlar verirler. Tedarik zincirinde bilgi iki amaç için kullanılır

Bunlar:

Diğer dört tedarik zinciri unsurunun işlemeyle ilgili günlük faaliyetlerin koordinasyonu, gelecek taleplerin tahmini ve karşılanması için tahmin ve planlama yapılmasıdır.

TEDARİK ZİNCİRİNDE YER ALAN KATILIMCILAR

En basit haliyle, tedarik zinciri; işletme, tedarikçileri ve işletmenin müşterilerinden oluşur. Bu oluşum basit tedarik zincirinde yer alan temel grupları ifade etmektedir.

Genişletilmiş tedarik zincirlerinde yer alan katılımcıları kapsayan bu üçlü sınıflamayı aşağıdaki gibi ifade edebiliriz:

- ❖ Tedarikçinin tedarikçisi / nihai tedarikçi

TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİ

- ❖ Müşterinin müşterisi / nihai müşteri
- ❖ Zincirdeki tüm işletmeye servis sağlayan işletmeler + dağıtıcılar (distribütörler) / toptancılar, perakendeciler ve endüstriyel ve nihai tüketiciler zinciri oluştururlar.

Bu Özetin tamamını,Çıkmış Sorularını,Deneme Sorularını adresinize gönderiyoruz!...

Tıklayınız

<https://www.kolaysinavlar.com/tedarik-zinciri-yonetimi-pzl212u?search=PZL212U>